

Правилник о дозвољеном нивоу буке у животној средини

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 54/92.

Члан 1.

Овим правилником прописују се дозвољени ниво буке у средини у којој човек борави, методе мерења буке, ближи услови које морају да испуне стручне организације за мерење буке и садржај исправе за изворе буке који се стављају у промет.

Члан 2.

Највиши дозвољени ниво буке у средини у којој човек борави (у даљем тексту: дозвољени ниво буке) изражен А - пондерисаним нивоом у dB (A), износи:

Р.Б.	СРЕДИНА У КОЈОЈ ЧОВЕК БОРАВИ	Дозвољен нивоу буке у dB (A)	
		Дању	Ноћу
1	2	3	4
1	у стамбеној згради (боравишне просторије) при затвореним прозорима:		
	а) из извора буке у згради	35	30
	б) из извора буке изван зграде	40	35
2.	у јавним и другим објектима, при затвореним прозорима:		
2.1.	болнице, клинике, домови здравља и слично, и у њима:		
	а) болесничке собе	35	30
	б) ординације	40	40
	в) операциони блок без медицинских уређаја и опреме	35	35
2.2.	просторије у објектима за одмор деце и ученика, и спаваће собе домова за боравак старих лица и пензионера:		
	а) из извора буке у згради	35	30
		40	35

	б) и извора буке изван зграде		
2.3.	просторије за васпитно-образовни рад (учионице, слушаонице, кабинети и сл.) биоскопске дворане и читаонице у библиотекама	40	40
2.4.	позоришне и концертне дворане	30	30
2.5.	хотелске собе		
	а) из извора буке у згради	35	30
	б) из извора буке изван зграде	40	35
3.	у насељеним местима према зонама насеља (изван зграде):		дозвољени нивои буке утврђени у табели 1 стандарда ЈУС у Ј6.205

Члан 3.

У зонама где је бука испод дозвољеног нивоа, нови извори буке не смеју повисити постојећи ниво буке за више од 5 dB (A) у односу на затечено стање.

Сваки следећи извор буке из става 1. овог члана може повисити ниво буке преко дозвољеног нивоа прописаног у члану 2. овог правилника.

Члан 4.

Мерење буке обавља се по југословенским стандардима и по методи која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 5.

Стручна организација може се бавити мерењем буке ако има у радном односу најмање једног радника високе стручне спреме и са радним искуством од најмање 3 године на одговарајућим пословима и ако има:

1) за мерење буке А-пондерисаног нивоа - прецизни фонометар са 1/3-октавним филтрима чије карактеристике морају одговарати условима из стандарда ЈУС N.R6.032 и из IEC 651, тип 1, односно за интеграционе IEC 804, Међународне електротехничке комисије.

2) за мерење еквивалентног нивоа буке или нивоа изложености буци - аутоматски инструмент којим се непосредно добија еквивалентни ниво, односно ниво изложености буци, или одговарајуће инструменте (фонометар, магнетофон, писач и сл.), с тим што у оба случаја укупне релевантне карактеристике мерних инструмената морају одговарати стандарду ЈУС N.R6.032.

Члан 7.

Исправа за извор буке која се ставља у промет, садржи податак о нивоу звучне снаге у dB (A) коју извори буке стварају при прописаним условима коришћења и одржавања.

Ако ниво звучне снаге извора прелази вредност од 75 dB (A) у односу на 1 пиковт ($ge 1 \text{ pW}$), тада исправа мора садржати спектар нивоа звучне снаге у

децибелима (dB) по октавама или по ужим појасевима чији је ниво прерачунат у октавни ниво, са центрима од 63 до 8000 херца (Hz).

Члан 8.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

МЕТОДЕ МЕРЕЊА БУКЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

1. Одређивање меродавног нивоа буке

Меродавни ниво буке одређује се на основу мерења еквивалентног нивоа буке или само А-пондерисаног нивоа буке, којима се додају корекције за различите типове буке.

Мерење нивоа буке и кориговање измереног нивоа зависно од типа буке, обавља се по методама које су описане у стандарду JUS U.Ј6.090.

Код испрекидане буке која не настаје и не престаје тренутно, утврђује се мерењем ниво изложености буци L АЕ обрасцем:

$$L_{AE} = 10 \lg \frac{1}{t_0} \int_{t_1}^{t_2} \frac{p_A^2(t)}{p_0^2} dt$$

где је: $p_A(t)$ = тренутна вредност звучног притиска, мерена уз примену корекционог филтра са А-карактеристиком. $p_0(t) = 20 \text{ m Pa}$, $t_0 = 1 \text{ sec}$, $t_2 - t_1$ = временски интервал довољно дуг да обухвати појаву извора буке t_1 и t_2 су тренуци када ниво који ствара извор буке износи -10 dB (A) у односу на своју максималну вредност.

Помоћу овако добијеног L АЕ налази се еквивалентни ниво буке L eq по обрасцу:

$$L_{eq} = 10 \lg \frac{t_0}{T} \sum_{i=1}^n 10^{0.1} L_{AEi}$$

где је:

T = временски интервал у коме се одређује L eq $t_0 = 1 \text{ sec}$, L АЕi = ниво изложености буци од извора "i" у низу од укупно "n" извора испрекидане буке, који се појављују у интервалу T.

Када се бука мери на више мерних места, као резултат мерења се узима аритметичка средина нивоа буке, односно еквивалентних нивоа буке на појединим мерним местима, ако се све измерене вредности налазе у опсегу од 5 dB (A). У противном се сви појединачни резултати морају дати табеларно.

Резултати мерења буке, односно одређивање еквивалентног нивоа буке, добијени као децималан број заокружују се на најближи цео број, тако што се децимална цифра мања од 5 одбацује, а резултат са децималном цифром једнаком или већом од 5 се повећава на први следећи цео број.

У поступку одређивања меродавног нивоа буке за неке карактеристичне групе извора буке који се најчешће сусрећу у средини у којој човек борави, сматра се да је:

- бука авио саобраћаја и железничког саобраћаја испрекидана,
- бука друмског саобраћаја за случај континуираног тока - променљива, а за случај неkontинуираног тока - испрекидана.

2. Одређивање интервала мерења

Интервал мерења се одређује према врсти буке. По правилу, минимални интервал мерења мора бити довољно дуг да обухвата цео циклус промена нивоа посматране буке. Код променљиве буке ниво се у току дана мери најмање у три интервала мерења, а током ноћи у два интервала, с тим да сваки интервал траје најмање 15 минута. Интервал мерења за дан максимално износи од 6.00 до 22.00 часа, а за ноћ од 22.00 до 6.00 часова (JUS U.J6.090)

3. Брзина узимања узорак и ширина класе

Брзина узимања узорак појединачних нивоа буке, ширина класе зависи од карактера и трајања буке (JUS U.J6.090).

4. Избор мерних места

Бука се у објектима мери на најмањој удаљености 1 м од зидова и 1,5 м од прозора, а на висини од 1,2 до 1,5 м од пода, и то када су прозори и врата затворени.

Бука у појединим просторијама унутар стана, болничким собама, просторијама за одмор деце, ученика и спаваћим собама домова за боравак старих лица и пензионера и хотелским собама, мери се на једном мерном месту.

Бука у биоскопским дворанама, просторијама за васпитно-образовни рад, читаоницама и библиотекама, позоришним и концертним дворана и вишенаменским дворанама, мери се на 3 мерна места уколико се ради о просторијама капацитета до 500 особа, односно на 5 мерних места за просторије већег капацитета. Мерна места треба да буду равномерно распоређена тако да покрију целокупну површину седишта у овим просторијама, а на најмањем међусобном растојању од 1,5 м.

Бука изван објеката (у комуналној средини) мери се на висини од 1,2 до 1,5 м од површине терена, на удаљености најмање 3,5 м од зидова објеката (ако то услови дозвољавају) и других рефлектујућих површина или од регулационе линије где нема објеката.

Ако се мери бука којој је изложена зграда, онда се ниво буке мери на 1 до 2 м испред фасаде, односно на 0,5 м испред отвореног прозора.

У зонама сличног садржаја: зоне зеленила, мора и рекреације, културно-историјски локалитети, зоне одмора и рекреације изван насељеног места, стамбене зоне, школске зоне и болничке зоне, бука се мери најмање на 5 мерних места. Мерна места се бирају тако да целокупна површина зоне буде равномерно покривена.

У зонама различитог садржаја: административно-управне зоне са стамбеним објектима, зоне дуж магистралних друмских и градских саобраћајница, зоне дуж железничких пруга и у околини полетно-слетних стаза аеродрома, бука се мери на најмање 10 репрезентативних места која треба да покрију целокупну зону саобраћајнице и сталне изворе буке.

Приликом мерења буке изван зграда, метеоролошки услови треба да су такви да не утичу на резултате мерења. Ако ветар дува од извора ка пријемнику, може имати брзину до 5 m/sec.

5. Извештај о мерењу буке

О извршеним мерењима буке саставља се извештај који мора да садржи податке набројане у стандарду JUS U.J6.090.

Извештај о мерењу потписују лица која су извршила мерење буке и одговорно лице у овлашћеној организацији.

